

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie K. P.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2025 r.

na skutek

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka

na podstawie art. 42 § 4 zdanie pierwsze k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art.

40 § 1 pkt 1 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie II KK 365/24.

UZASADNIENIE

W dniu 6 listopada 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego K. P. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od orzekania w sprawie kasacyjnej o sygn. akt II KK 365/25.

Autor wniosku wniósł o wyłączenie ww. sędziego z uwagi na niespełnianie przez niego wymogu instytucjonalnej bezstronności, prowadzącego w konsekwencji do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na powołanie go na urząd Sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8

grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) oraz fakt, iż rozpoznanie wskazanej sprawy przez tego sędziego naruszałoby zakaz *nemo iudex in causa sua*. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że przedmiotem zarzutu podniesionego w kasacji obrońcy skazanego jest m.in. naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. związane z nienależytą obsadą Sądu Apelacyjnego w Warszawie rozpoznającego apelację w sprawie, w związku z udziałem w wydaniu orzeczenia sędziów: X. Y., X.1 Y.1 oraz (wskazanej przez obrońcę jedynie z ostrożności) X.2 Y.2, którzy to sędziowie powołani zostali na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w tym samym (konstytucyjnie wadliwym) trybie co wyznaczony obecnie do rozpoznania sprawy SSN Antoni Bojańczyk.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Przepis art. 41 k.p.k. ustanawiający instytucję *iudex suspectus* przewiduje możliwość wyłączenia sędziego, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Przywołując choćby stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21, wskazać należy, że wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. winno nastąpić nie tylko w sytuacji gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (EKPC) i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą. Taka właśnie sytuacja ma miejsce w tej sprawie.

Jest oczywiste, że okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez A. Bojańczyka w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. w odniesieniu do sędziów Sądu Najwyższego skutkują każdorazowo uznaniem Sądu z ich udziałem za nienależycie obsadzony (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Ta okoliczność skutkowałą już

wielokrotnym wyłączaniem tego sędziego w postępowaniach prowadzonych przed Sądem Najwyższym (m.in. postanowienia: z dnia 28 maja 2025 r., III KK 436/24; z dnia 20 maja 2025 r., V KK 139/25; z dnia 14 maja 2025 r., I KK 336/24). Nie ma żadnego powodu, aby inaczej postrzegać tę kwestię w niniejszej sprawie.

Rację ma też wnioskodawca co do tego, że udział w rozpoznaniu sprawy - w której podniesiono okoliczność wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem w instancji odwoławczej przez sędziów, powołanych na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukonstytuowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. - sędziego Antoniego Bojańczyka, powołanego w tożsamej, wadliwej konstytucyjnie procedurze, prowadziłby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2023 r., IV KK 159/22).

Mając powyższe na uwadze konieczne stało się podjęcie przez Sąd Najwyższy decyzji o wyłączeniu A. Bojańczyka od rozpoznania sprawy wywołanej kasacją obrońcy skazanego (II KK 365/24). Sprawa ta nie może trafić do żadnego z sędziów powołanych do Sądu Najwyższego w wadliwej procedurze.

[J.J.]

[r.g.]